

NEZAVISNI SINDIKAT ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA

Independent Union of Research and Higher Education Employees of Croatia

REZOLUCIJA o odgovornosti za iznimno teško stanje u zemlji (45/18)

SABOR
NEZAVISNOG SINDIKATA ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA
na zasjedanju 21. travnja 2018.

KONSTATIRA kako se, unatoč dramatičnom stanju u kojem se Hrvatska nalazi, u njoj raspravlja i lome koplja o mnogo čemu, samo ne o odgovornosti za katastrofu u kojoj se zemlja nalazi, a koja se manifestira u iseljavanju i gubitku stanovništva kao nikada do sada, katastrofu koja prijeti ne samo znanosti i obrazovanju, mirovinskom sustavu, gospodarskom rastu, već životu i opstanku nacije.

Šutnja o temi odgovornosti ukazuje da oni koji su doprinijeli takvu stanju i dalje drže poluge moći u politici, ekonomskoj struci i medijima.

UOČAVA da temeljni uzrok svih hrvatskih nevolja leži u pogrešnim idejama i doktrinama kojima su neupućene politike nastojale gospodarstvo izvući iz krize, a danas ga oporaviti. Presudnim čimbenikom uspjeha ili neuspjeha neke zemlje u suvremenom svijetu pokazuje se pravilan izbor političko-ekonomskih ideja i doktrina.

ZAKLJUČUJE da ne postoji veći dokaz o krahу dosadašnje ekonomske paradigme od trenutnog stanja u kojemu se zemlja nalazi. Promašene ideje koje su zagušile gospodarstvo i dovele do masovnoga iseljavanja jesu:

- politika smanjenja svih oblika potrošnje u vrijeme kada je trebalo spašavati potražnju, a time i proizvodnju i radna mjesta;
- dizanje poreza i istovremeno smanjivanje javne potrošnje (primjerice, plaća i izdvajanja za znanost), u vrijeme kada je trebalo smanjivati poreze i povećavati javnu potrošnju;
- briga o deficitu i javnom dugu umjesto usmjerenosti na proizvodnju i radna mjesta;
- borba protiv inflacije u vrijeme kada inflacija nije bila prijetnja, ali deflacija jeste;
- vjera da će finansijska stabilnost dovesti do rasta iako su svi znalci upozoravali da samo rast može omogućiti stabilnost;
- naivno očekivanje da će poduzetnici investirati i otvarati radna mjesta ako se obavi finansijska konsolidacija i ukloni deficit, što se nije dogodilo;
- vjerovanje da će siromašni povećavati svoje dohotke kada se bogati dovoljno obogate jer će njihovo bogatstvo tada „iscuriti“ do siromašnih. To se nije dogodilo nigdje.

NAGLAŠAVA kako je zahvaljujući plejadi najistaknutijih ekonomske mislilaca današnjice (Stiglitz, Krugman, Piketty, Blyth...) pa i nekih najbogatijih, ali upućenih ljudi (Warren Buffett) danas širom svijeta prihvaćeno da su takve ideje teški i neodgovorni promašaji.

UPOZORAVA kako su krive ideje o tome kako spasiti ekonomiju u krizi prošlih godina dolazile ponajprije iz Europske komisije, putem europskoga semestra a pod utjecajem njemačke ekonomske škole, koja se poklapala s interesima najbogatijih europskih zemalja.

PRIMJEĆUJE da je naša vanjska politika bezrezervnoga prihvaćanja tuđih uputa odredila naše sadašnje socijalno i ekonomsko stanje, umjesto da ono određuje sadržaj i karakter naše vanjske politike.

UOČAVA da su krive doktrine preuzimali i propovijedaju predsjednici i SDP-ove i HDZ-ove vlade, diplomati po vokaciji, što i ne bi bio problem da postoji kompetentno okruženje u politici, državnom aparatu, u medijima, među socijalnim partnerima i ekonomskoj struci. Ono na spomenutim instancama niti je postojalo niti postoji.

PREPOZNAJE kako se uslijed toga politika povinovala površnom javnom mnijenju. Njega su na tragu europskih zabluda oblikovali mediji, njihovi urednici i novinari, često pod diktatom privatnih vlasnika, povezanih s visokom politikom, bez dubljeg razumijevanja ekonomskih zakonitosti. Isto to pratilo je i poslodavce koji su preslikavali svoja mikroekonombska iskustva na makro-ekonomsku politiku, što je početnička pogreška. Sindikati su razumijevali o čemu se tu radi, ali su bili medijski i politički stigmatizirani kao kočničari bolje budućnosti (koju danas živimo).

NAGLAŠAVA kako najveći, i to smrtni grijeh, pripada velikom dijelu hrvatskih ekonomista, zagovornika tržišnog fundamentalizma (ili neoliberalizma), koji su trebali znati, ali nisu, koji su trebali biti časni, a ne častohlepni, koji su trebali biti znanstvenici, a ne trgovci svojim znanjima. Njih su mediji promovirali kao ugledne stručnjake dok su diskreditirali one ekonomiste koji su imali prava znanja.

ZAKLJUČUJE da su medijska pristranost i neoliberalne zablude stvorili okruženje iz kojeg je politika obiju opcija odvela zemlju u stanje u kojem se nalazi.

ZAKLJUČUJE kako je prošla vlast napustila ideje socijaldemokracije pod socijaldemokratskim plaštem. Aktualna će vlast pod stjegovima nacionalnog znakovlja, okovana neoliberalnim zabludama, stranim uplivima i ortačko-financijskom okruženjem ispustiti vitalne nacionalne interese.

Za Sabor Sindikata
prof. dr. sc. Igor **Radeka**, predsjednik

